

Att fjärrstyra fysiska experiment över nätet.

Lena Claesson, Katedralskolan/BTH

Kristian Nilsson, BTH

Innehåll

- Introduktion
- Teknisk beskrivning
- Lärarens roll och elevexperiment
- Utvärdering
- Framtidsmöjligheter
- Komma igång

KATEDRALSKOLAN

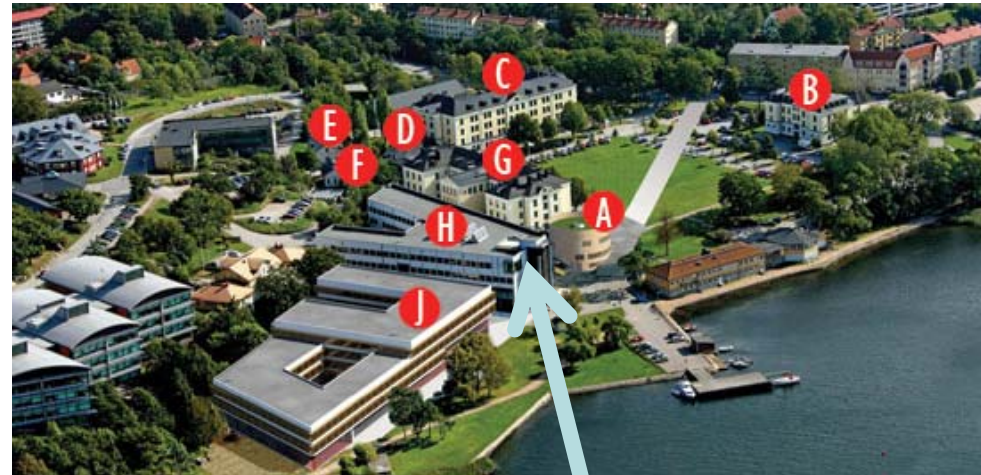
I
LUND

r/Katedralskolan/

Blekinge Tekniska Högskola BTH

I hus H finns laboratoriet

VISIR

Virtuel Instrumentation Systems In Reality

- 2006
BTH, National Instruments (NI) och Axiom EduTech
- Mjukvaran är öppen källkod distribuerad och stöttad av International Association of Online Engineering, IOAE
- VISIR-laboratorier
Blekinge Tekniska Högskola , Sverige
University of Deusto, Bilbao, Spanien
The National University of Distance Education, Madrid, Spanien
Carinthia University of Applied Sciences, Österrike
FH Campus WIEN, Wien, Österrike.
Instituto Politécnico do Porto, Portugal
The Indian Institute of Technology Madras , Indien

Varför fjärrstyrda laboratorier?

- Tillgängligt 24/7
- Laborera platsoberoende
- Ny inspirationskälla för eleven
- Nytt pedagogiskt verktyg
- Riskfritt
- Ger eleverna mer laborationstid
- Komplement till
  - traditionella laboratorier
  - simulerade experiment
- Ger eleven träning att fjärrstyra instrument

Innehåll

- Introduktion
- **Teknisk beskrivning**
- Lärarens roll och elevexperiment
- Utvärdering
- Framtidsmöjligheter
- Komma igång

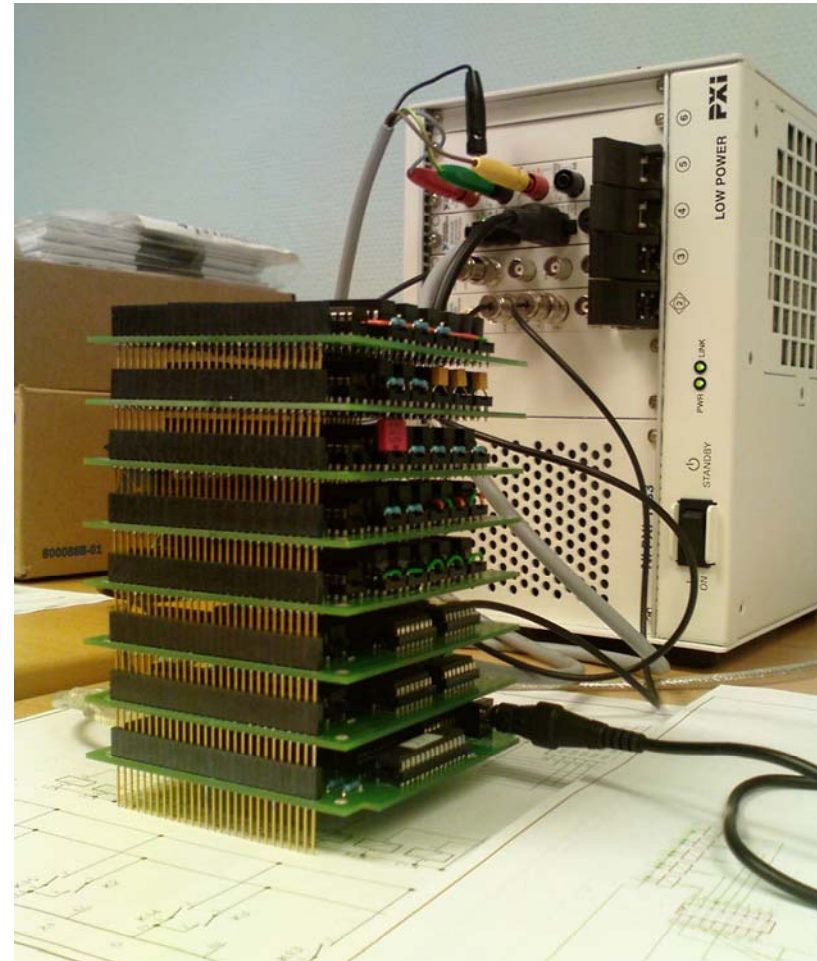

Vad används i ett elektroniklab?

- Spänningskällor
- Funktionsgeneratorer
- Multimetrar
- Oscilloskop
- Elektriska komponenter
  - Resistor
  - Spole
  - Kondensator

Arbetsbänk utrustad med ett unikt fjärrstyrningsgränssnitt

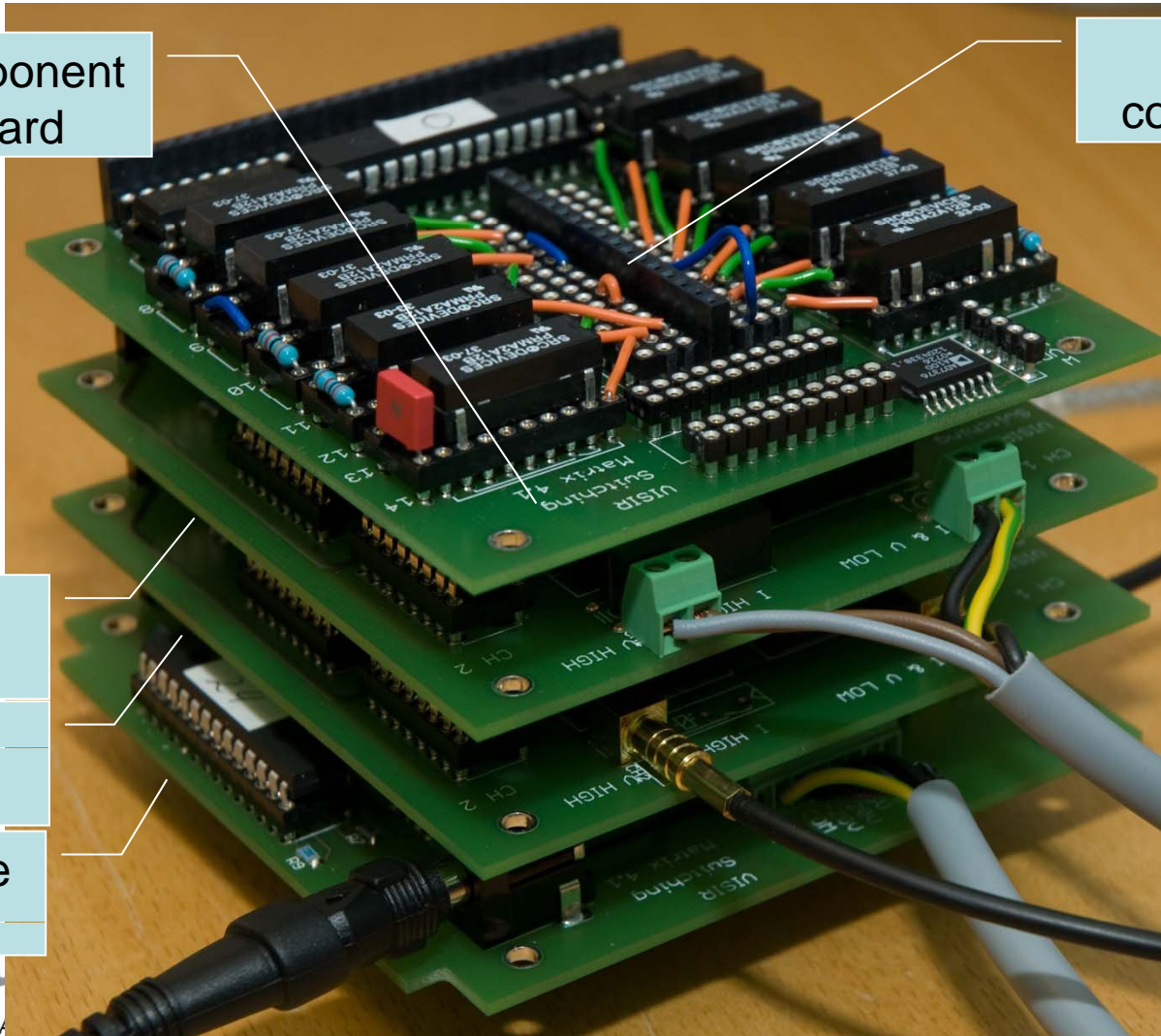

Kopplingsrobot - relämatris

Component board

Node connector

DMM board
Osc. board
Source board

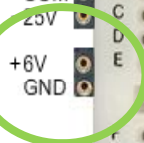
Fjärrstyrd labmiljö

med experiment som utförs i realtid

Komponenter,
t ex resistorer

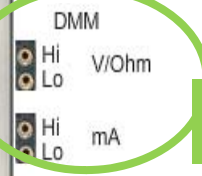
Likspänningskälla

Kablar

DMM

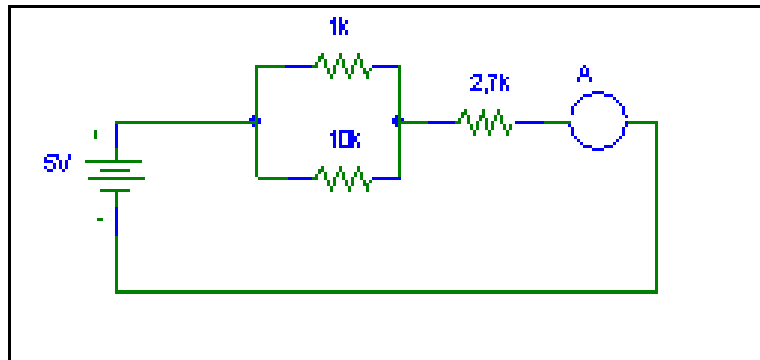
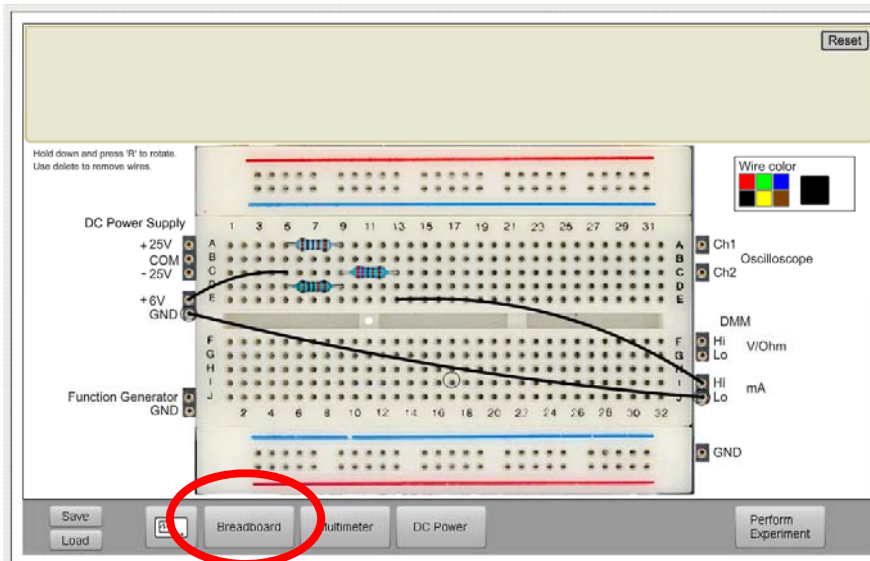

Starta mätning

Klickbara val för;
Kopplingsplattan, Multimetern
och spänningskällan

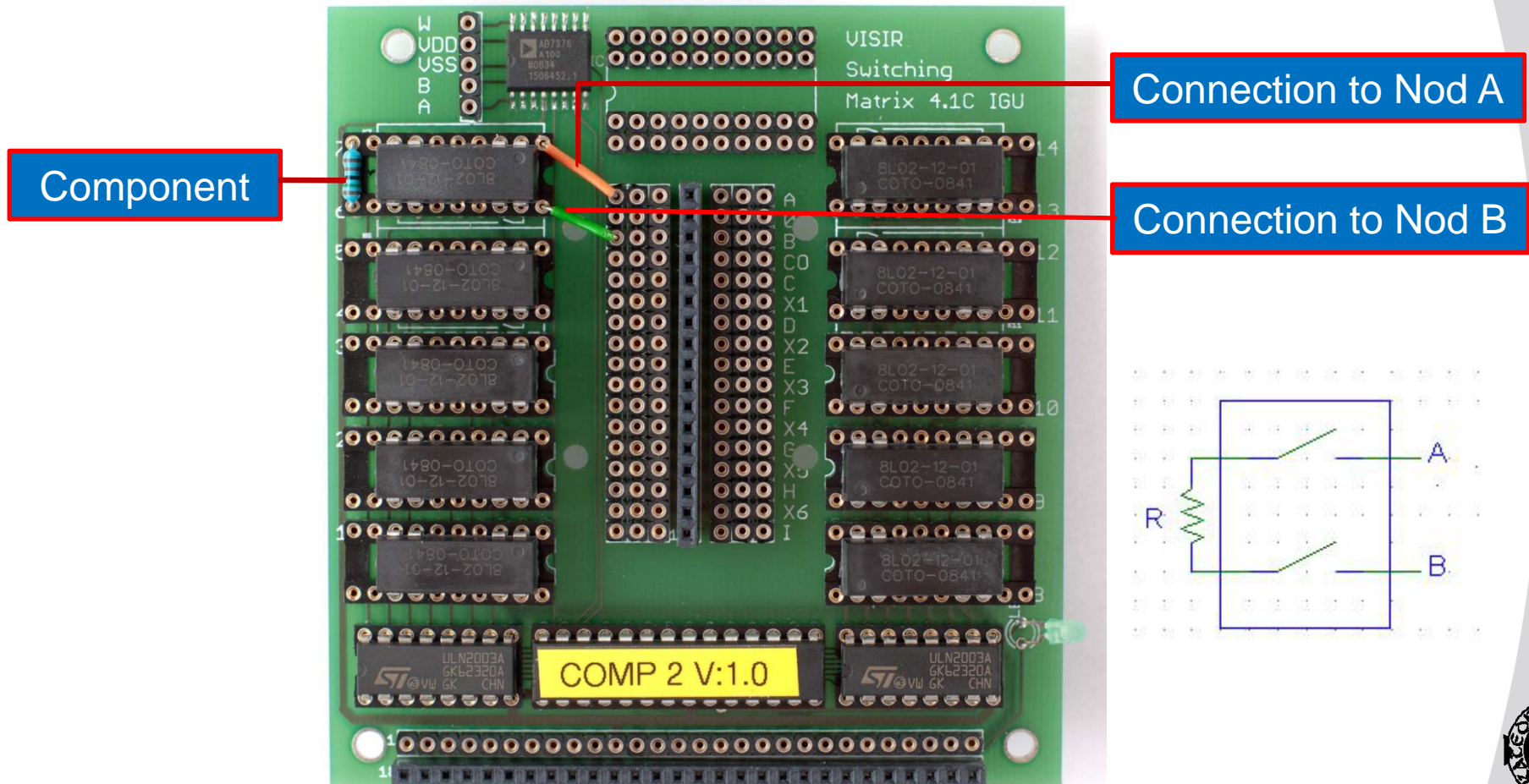

ANVÄNDARBEHÖRIGHET

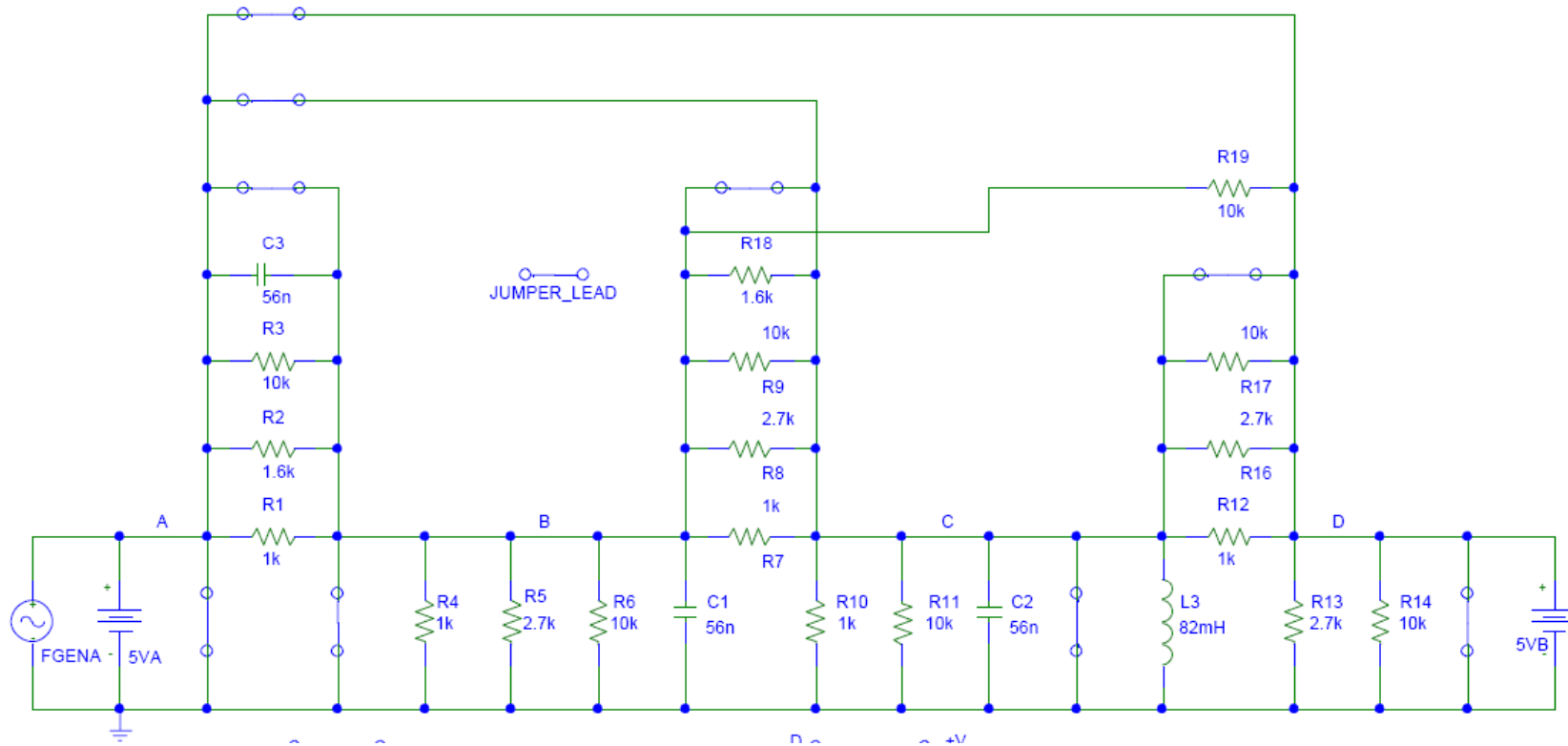
- Administratör
- Lärare
- Elev

Noder

Komponentlista

Komponentlista

```
* Instrument card
VFGENA_24_1          A 0

* Special
*BLACKBOX_999_999   0 A C

* USER DEFINED COMPONENTS

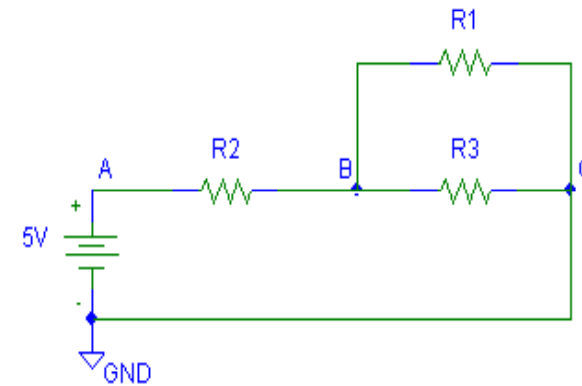
* kort1
R_1_7                C E 1k
R_1_5                C E 2.7k
R_1_3                C E 10k
R_1_10               D E 1k
R_1_9                D E 2.7k
R_1_8                D E 10k
SHORTCUT_1_14       D F
SHORTCUT_1_13       E F
SHORTCUT_24_11      0 F
R_1_1                A B 50
L_1_2                C D 82m

* kort2
R_2_7                0 B 10k
R_2_5                0 C 10k
R_2_3                0 D 10k
R_2_2                A B 10k
R_2_1                B C 10k
C_2_13              A B 56n
C_2_11              0 B 56n
C_2_10              0 C 56n
R_2_9                B D 10k
R_2_8                C D 10k
```


Maxlista

VDC+6V_1	A	VMAX:6
*0-A		
VFGENA_FGENA1 A 0 max:5		
SHORTCUT_1	0 A	
*5VA_1		A 0
*A-B		
SHORTCUT_2	A B	
R_1		A B 10k
R_2		A B 1.6k
R_3		A B 1k
C_3		A B 56n
*0-B		
R_4		0 B 1k
R_5		0 B 2.7k
R_6		0 B 10k
C_1		0 B 56n
*B-C		
SHORTCUT_3	B C	
R_9		B C 10k
R_8		B C 2.7k
R_7		B C 1k
*B-D		
SHORTCUT_4	B D	
*0-C		
R_10		0 C 1k
R_11		0 C 10k
C_2		0 C 56n
*C-D		
R_12		C D 1k
*0-D		
R_13		0 D 2.7k
R_14		0 D 10k

Innehåll

- Introduktion
- Teknisk beskrivning
- **Lärarens roll och elevexperiment**
- Utvärdering
- Framtidsmöjligheter
- Komma igång

LÄRARENS FÖRBEREDELSE

- Skriva manualer och laborationshandledningar
- Kontrollera så att komponenterna finns (komponentlista, maxlista)
- Att lägga upp på en lärplattform
instruktionsmanualer
laborationshandledningar
url-länk till det fjärrstyrda labbet
- Skriva in elevernas login-ID på fjärrstyrda labbet

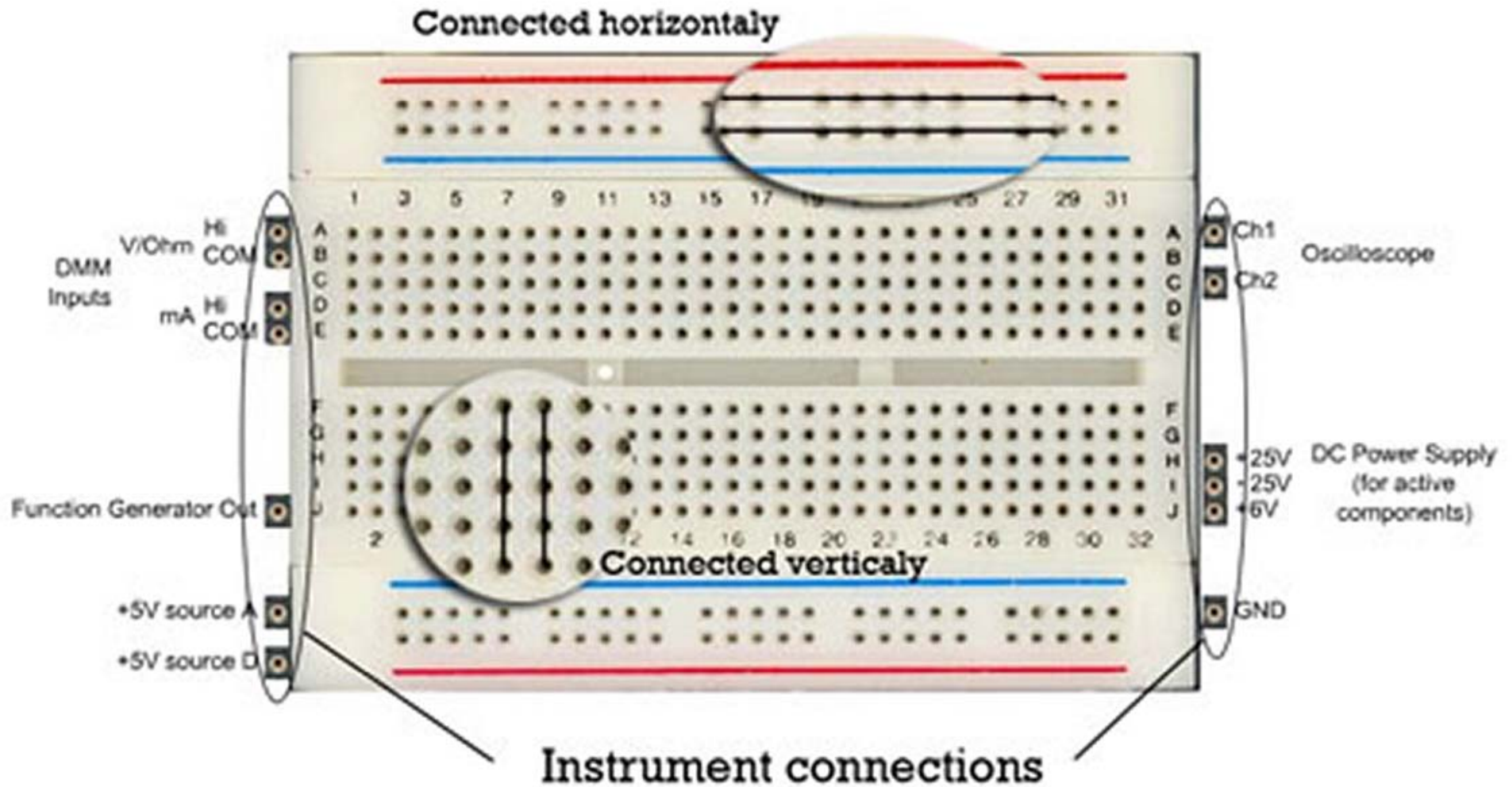

LABORATIONER UTFÖRDA PÅ KATEDRALSKOLAN

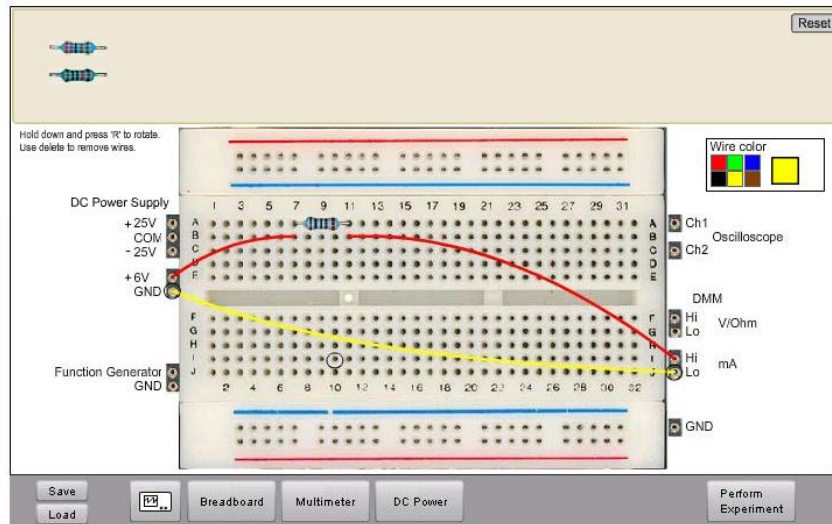
- Mäta strömmar före och efter komponenter.
- Ohms Lag.
- Kirchhoffs spänning och strömlag.
- Bestäm resistanser i serie och parallellkopplingar. Jämför med beräknat teoretiskt värde.
- Lära sig använda och läsa av oscilloskop.
- Ta reda på hur impedansen för en kondensator/spole beror av frekvensen hos växelspänningen.
- Studera fasförskjutningar.

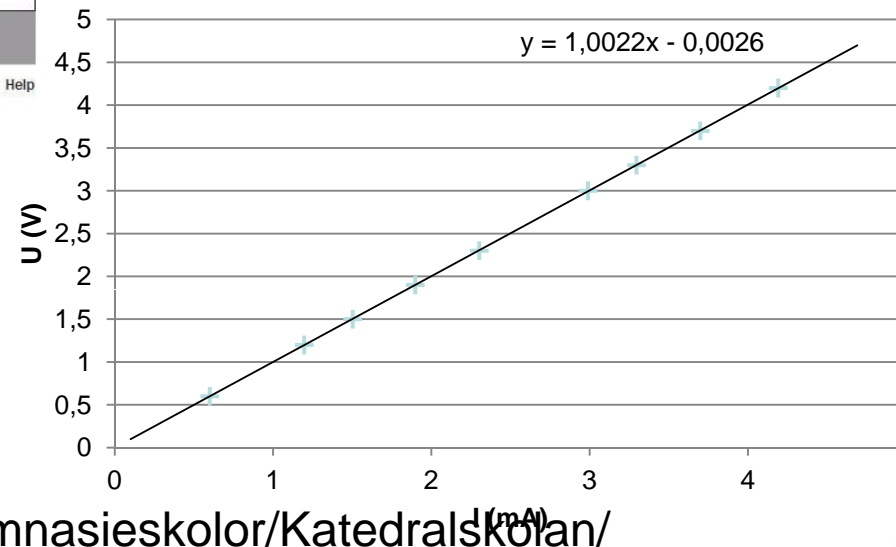
Hur fungerar kopplingsplattan ?

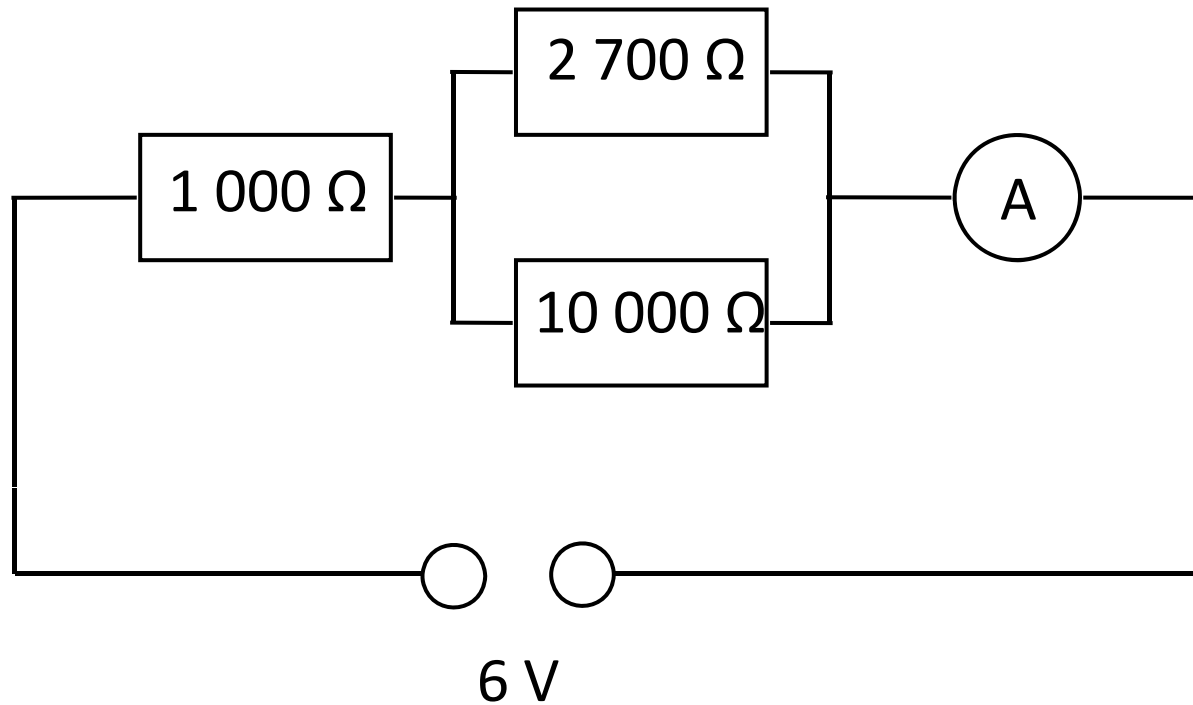
LABORATION: OHMS LAG

I (mA)	U(V)
0,6	0,6
1,197	1,2
1,503	1,5
1,898	1,9
2,303	2,3
2,989	3
3,296	3,3
3,699	3,7
4,191	4,2

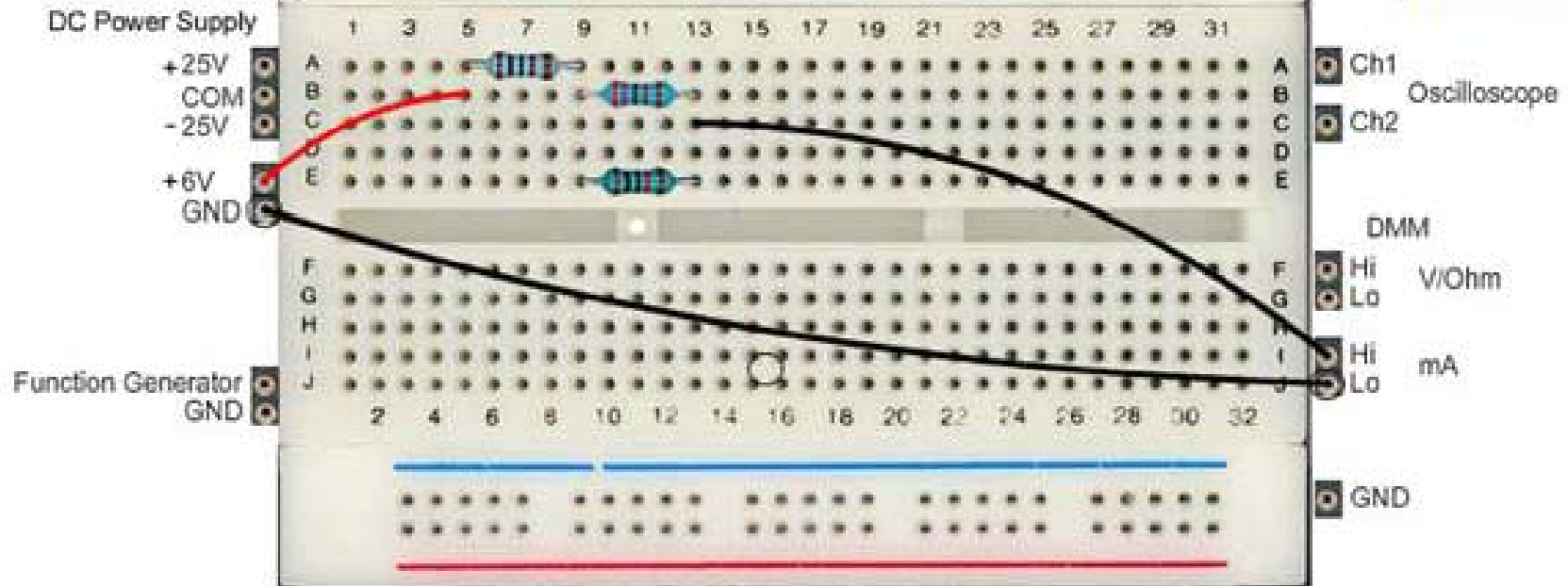
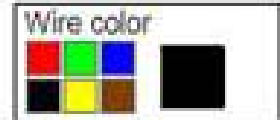

Laboration: Kirchhoffs spänning och strömlag

Reset

Hold down and press 'R' to rotate.
Use delete to remove wires.

Save

Breadboard

Multimeter

DC Power

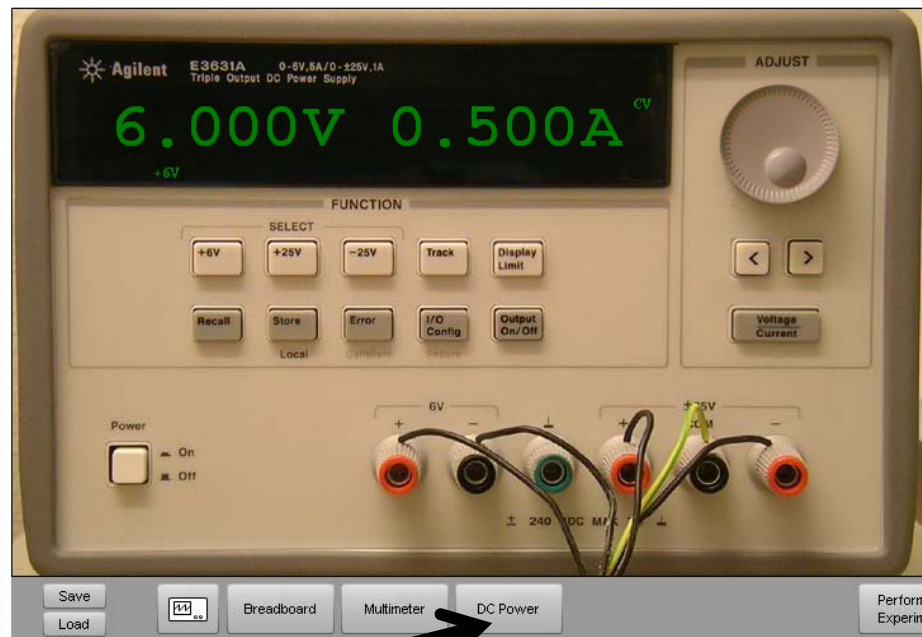
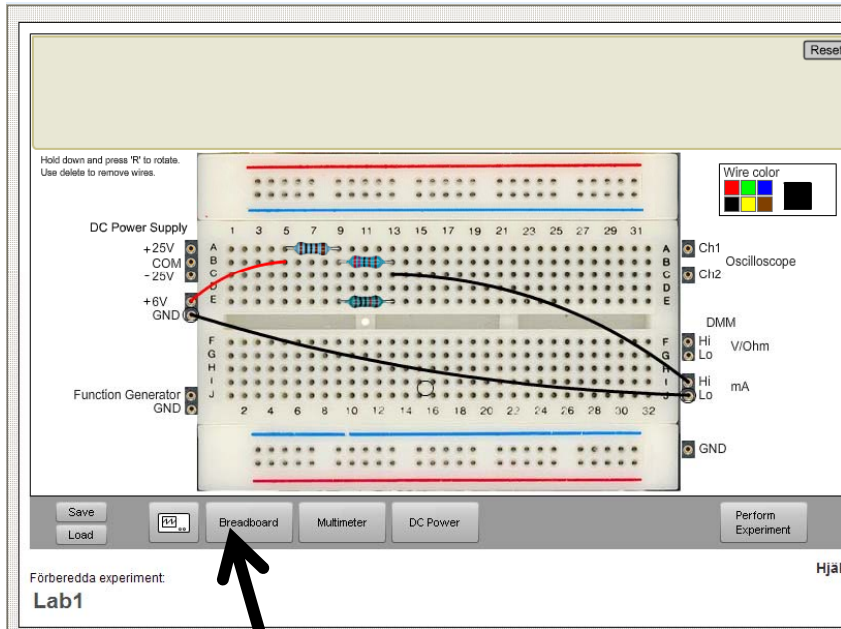
Load

Perform Experiment

Förberedda experiment.

Lab1

Hjalp

Laboration: Oscilloskopet

The screenshot shows a virtual breadboard simulation interface. At the top left, there is a component palette containing three resistors and an integrated circuit labeled 'L3 NEOSID' with an '82k' value. A 'Reset' button is located in the top right corner. Below the component palette, instructions state: 'Hold down and press 'R' to rotate. Use delete to remove wires.' The main area features a breadboard with a grid of holes. A red wire is connected to the top rail, and a blue wire is connected to the bottom rail. A green wire is connected from the 'Function Generator' GND terminal to the 'Ch1' input of the 'Oscilloscope'. The breadboard is labeled with columns 1 through 32 and rows A through J. On the left side, there is a 'DC Power Supply' section with terminals for +25V, COM, -25V, +6V, and GND. Below it is a 'Function Generator' section with terminals for GND and a signal output. On the right side, there are terminals for 'Ch1', 'Ch2', 'DMM' (Hi, Lo), and 'GND'. The 'DMM' section also has terminals for 'V/Ohm' and 'mA'. At the bottom, there is a toolbar with buttons for 'Save', 'Load', 'Breadboard' (circled in red), 'Multimeter', 'Function Generator', 'Oscilloscope', 'DC Power', 'Perform Experiment', and 'Help'. Below the toolbar, it says 'Prepared experiments: Lab1, Lab2'.

HEWLETT PACKARD 33120A
15 MHz FUNCTION / ARBITRARY WAVEFORM GENERATOR

1.0000000 KHz

FUNCTION / MODULATION

AM FM FSK Burst Sweep Noise Arb List

Power Off On

AM/FM Level % Duty Internal Store Cancel

Freq Ampl Offset Single Recall Enter Number

MODIFY TRIG STATE LOCAL

MENU On/Off Enter

MHz m Vpp

kHz m Vrms

Hz dBm

Back Space Recall Menu

SYNC

OUTPUT 42V Max

Download Manual

Save Load

Breadboard

Multimeter

Function Generator

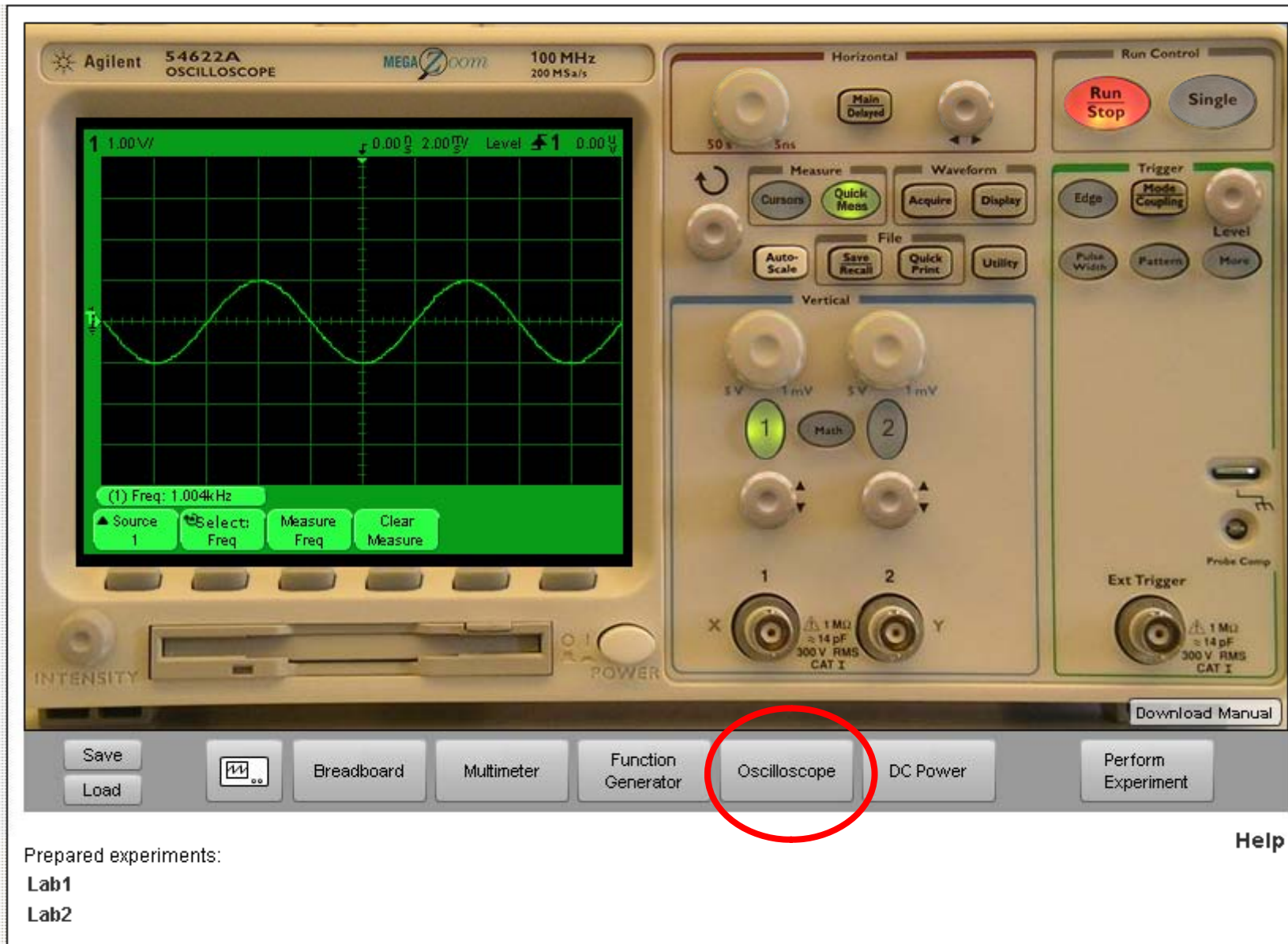
Oscilloscope

DC Power

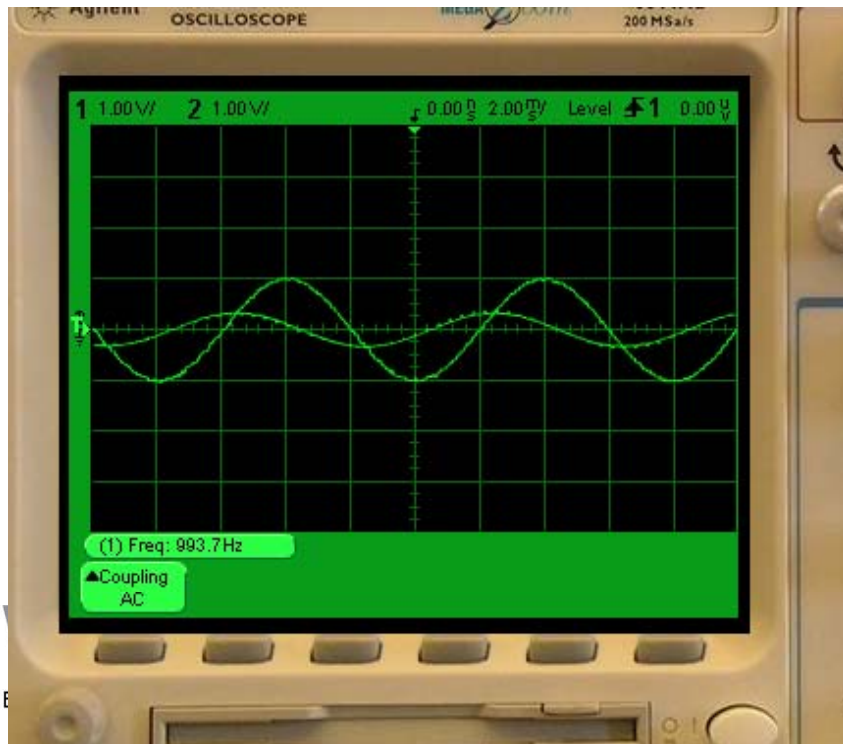
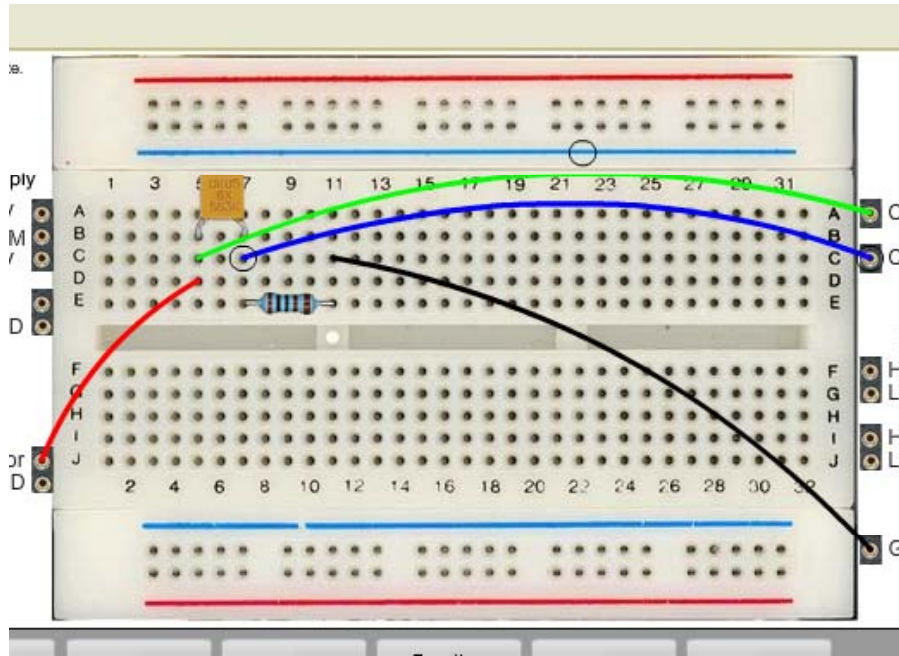
Perform Experiment

Help

Prepared experiments:
Lab1
Lab2

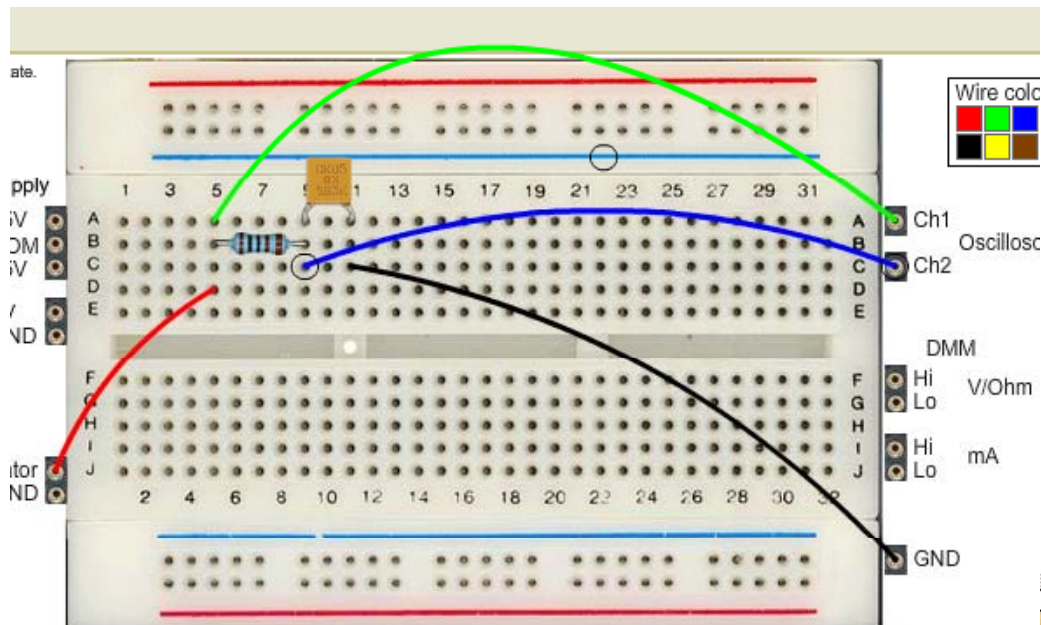

Laboration:
Studera fasförskjutning
mellan ström och spänning
i en kapacitiv
växelströmskrets.

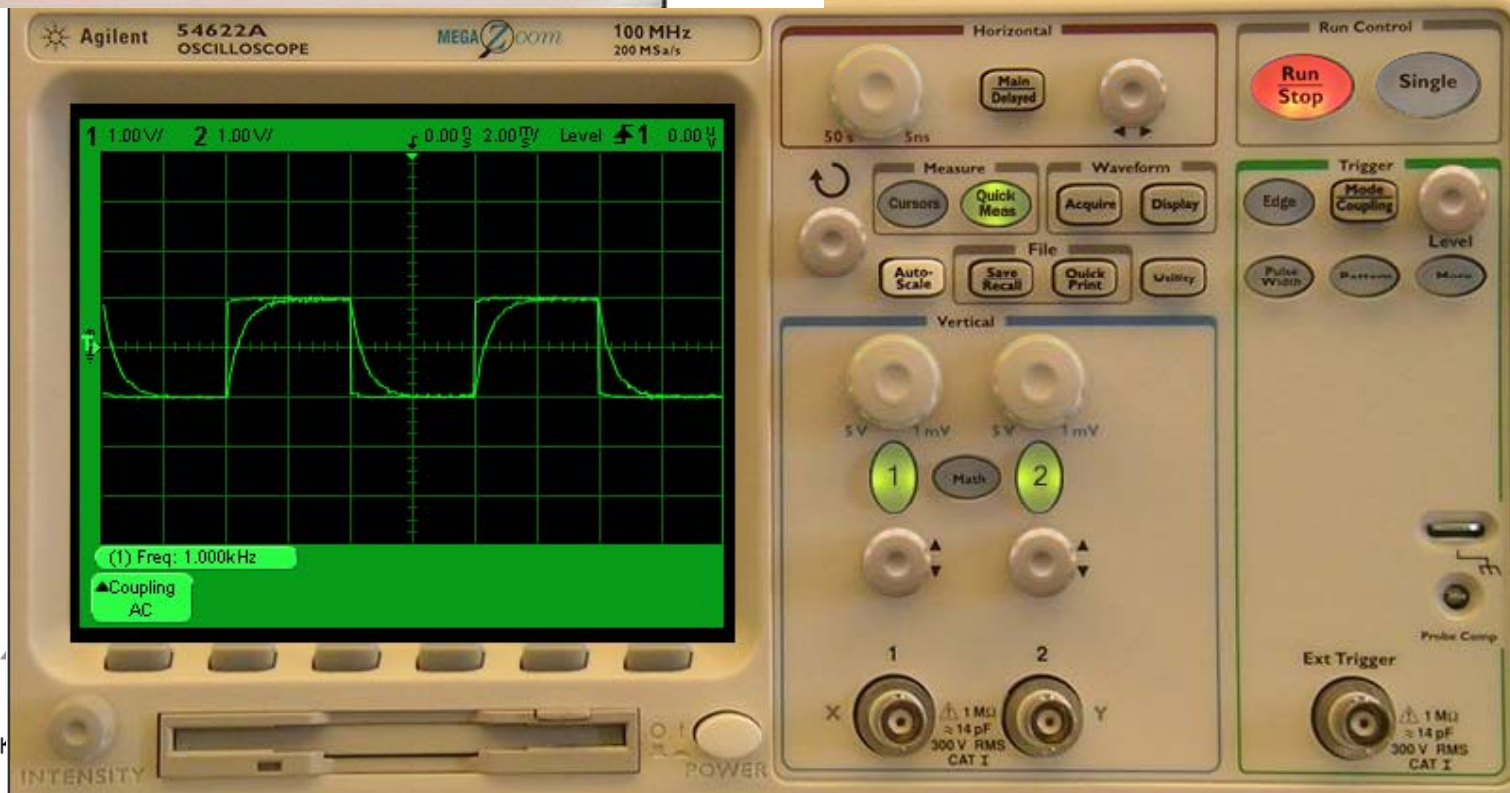

sieskolor/Katedralskolan/

Laboration: Studera upp- och urladdning av kondensator.

Innehåll

- Introduktion
- Teknisk beskrivning
- Lärarens roll och elevexperiment
- **Utvärdering**
- Framtidsmöjligheter
- Komma igång

		Results of the Questionnaire for usage of OpenLabs Scale: 1 (I not agree) – 5 (I agree)	Group A	Group B	Group C	Group D	Group E
		Surveys/Number of students in the course	15/18	16/20	14/15	19/20	14/18
usability	Q2	The remote laboratory helps me with my hands-on laboratory work.	3,0	4,3	3,4	2,4	3,9
	Q3	I have been motivated by the Remote laboratory to learn more about the subject.	2,6	3,4	2,7	2,1	2,8
	Q4	It is a good idea to extend this remote laboratory to all the students.	4,2	4,0	4,0	2,4	3,6
sense of reality	Q5	Using the remote laboratory, I feel it is real and not a simulation.	2,8	3,6	3,1	2,3	3,2
	Q6	I would like to have a webcam to see something at the remote laboratory.	3,2	3,1	2,7	1,8	3,1
	Q7	Being far from the remote laboratory, I have felt myself to be in control of it.	3,0	4,0	2,9	2,9	2,9
usefulness	Q1	I have enjoyed using the remote laboratory.	3,0	3,8	3,0	2,1	3,2
	Q8	The remote laboratory is easy to use the first time.	3,0	3,0	2,6	2,1	3,1
	Q9	The different devices are easy to use.	3,6	3,9	4,6	2,7	3,4
	Q10	The devices front panels at the remote laboratory are similar to our schools real devices.	3,8	3,8	3,4	2,8	3,5
quality of service	Q11	Always when I logged in to the remote laboratory I got access to it.	3,6	1,8	3,7	1,8	1,6
	Q12	State two things you think are positive with the remote laboratory.					
	Q13	Suggest two things that would help your teacher to improve the remote laboratory.					

QUESTIONNAIRE Q12: State two things you think are positive with the remote laboratory.

- Remote access to the laboratory enable you to perform physical experiments with similar instrument and components at home as in school.
- It feels trendy using the online remote laboratory and safe to know that you cannot destroy any equipment.
- It is easy to use, feels like working in reality and you wire a circuit very quickly.
- The framework and the concept. Available. Easy to use.
- The devices front panels are similar to the devices front panels of school.
- Funny. New idea. It is pleasant wire the circuits.
- You can perform experimental work at home.
- It is a real experimental work, which is more motivating and makes the assignment funnier.

QUESTIONNAIRE Q13

Suggest two things that would help your teacher to improve the remote laboratory

- A help-square where you can read about the science-theory or facts about components or instruments
- Make it possible to see all the devices front panels at the same time.
- A guide available when you have trouble with the wired circuit.
- Make it possible for several students to perform experiments together, collaborative working.
- Increase the feeling of reality with a webcam.
- Instruction manual for the breadboard

Innehåll

- Introduktion
- Teknisk beskrivning
- Lärarens roll och elevexperiment
- Utvärdering
- **Framtidsmöjligheter**
- Komma igång

Framtiden

- Multipla instrument
- Se flera instrument samtidigt
- Lärargränssnitt, maxlista
- Potentiometer
- Frihetsgrad

Innehåll

- Introduktion
- Teknisk beskrivning
- Lärarens roll och elevexperiment
- Utvärdering
- Framtidsmöjligheter
- Komma igång

Komma igång

[www-adressen](#)

<http://openlabs.bth.se/dev>

Klicka på Demo

OpenLabs Elektroniklaboratorium

Login

HUVUDMENY

- Start
- Om oss
- Demo
- FAQ
- Test

Välkommen

Välkommen till distanslaboratoriet för elektronik.

Här finns resurserna som behövs för att du skall kunna laborera i elektronik på distans. Vi har utvecklat ett system, där du direkt i din webbläsare, kan göra elektroniklaborationer på distans. Vi tillhandahåller grundläggande utrustning, så som oscilloskop, multimeter, funktionsgenerator och spänningsaggregat. Med hjälp av dessa och ett antal elektriska komponenter bygger du de kretsar du vill på vår virtuella kopplingsplatta. Inga mätresultat simuleras fram, utan den krets du kopplat upp kommer verkligen att byggas och verkliga mätvärden kommer att visas.

Laboratoriet lämpar sig både för högskolestudier och på gymnasienivå.

Intresserad av att prova? Gå till vår [demo sida](#).

Hårdvaran som hanterar mätningar

Skriv in din emailadress

OpenLabs Elektroniklaboratorium

Login

HUVUDMENY

- Start
- Om oss
- Demo
- FAQ
- Test

Gästlogin

För att få prova laboratoriet vill vi att du skriver in din e-mail adress. Vi använder informationen för att se hur många gäster vi har haft i systemet

E-Mail

Om du har frågor om hemsidan eller laboratoriet, kontakta [Administratören](#).

Klicka på FYBTH

OpenLabs Elektroniklaboratorium

Logout

HUVUDMENY

- Start
- Om oss
- Demo
- FAQ
- Test

STUDENT

- FYBTH
- Guest Course

OPENLABS

WWW
BLEKINGE T

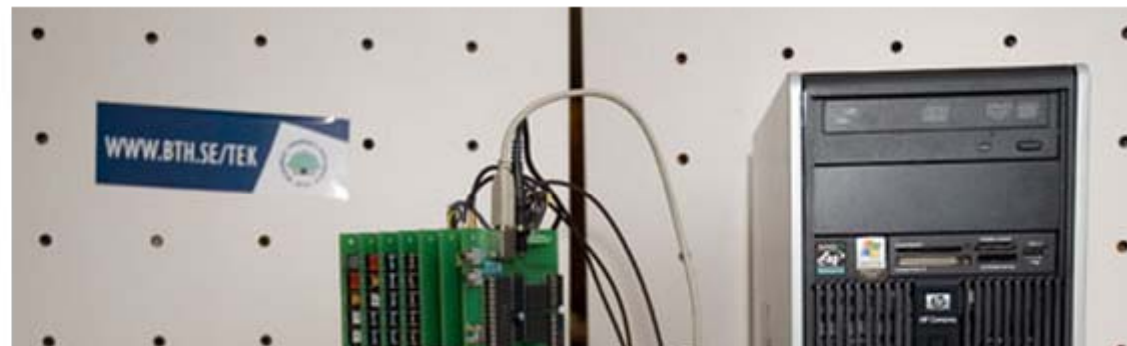
Välkommen

Välkommen till distanslaboratoriet för elektronik.

Här finns resurserna som behövs för att du skall kunna laborera i elektronik på distans. Vi har utvecklat ett system, där du direkt i din webbläsare, kan göra elektroniklaborationer på distans. Vi tillhandahåller grundläggande utrustning, så som oscilloskop, multimeter, funktionsgenerator och spänningsaggregat. Med hjälp av dessa och ett antal elektriska komponenter bygger du de kretsar du vill på vår virtuella kopplingsplatta. Inga mätresultat simuleras fram, utan den krets du kopplat upp kommer verkligen att byggas och verkliga mätvärden kommer att visas.

Laboratoriet lämpar sig både för högskolestudier och på gymnasienivå.

Intresserad av att prova? Gå till vår [demo sida](#).

Klicka på "Börja experimentera"

OpenLabs Elektroniklaboratorium

Logout

HUVUDMENY

- Start
- Om oss
- Demo
- FAQ
- Test

STUDENT

- FYBTH
- Guest Course

FYBTH

Börja Experimentera (över HTTP)

Om du börjar experimentera utan bokning kan du experimentera i en timme. Obokade experiment har lägre prioritet och kan leda till att du blir utkastad om din plats behövs

OPENLABS

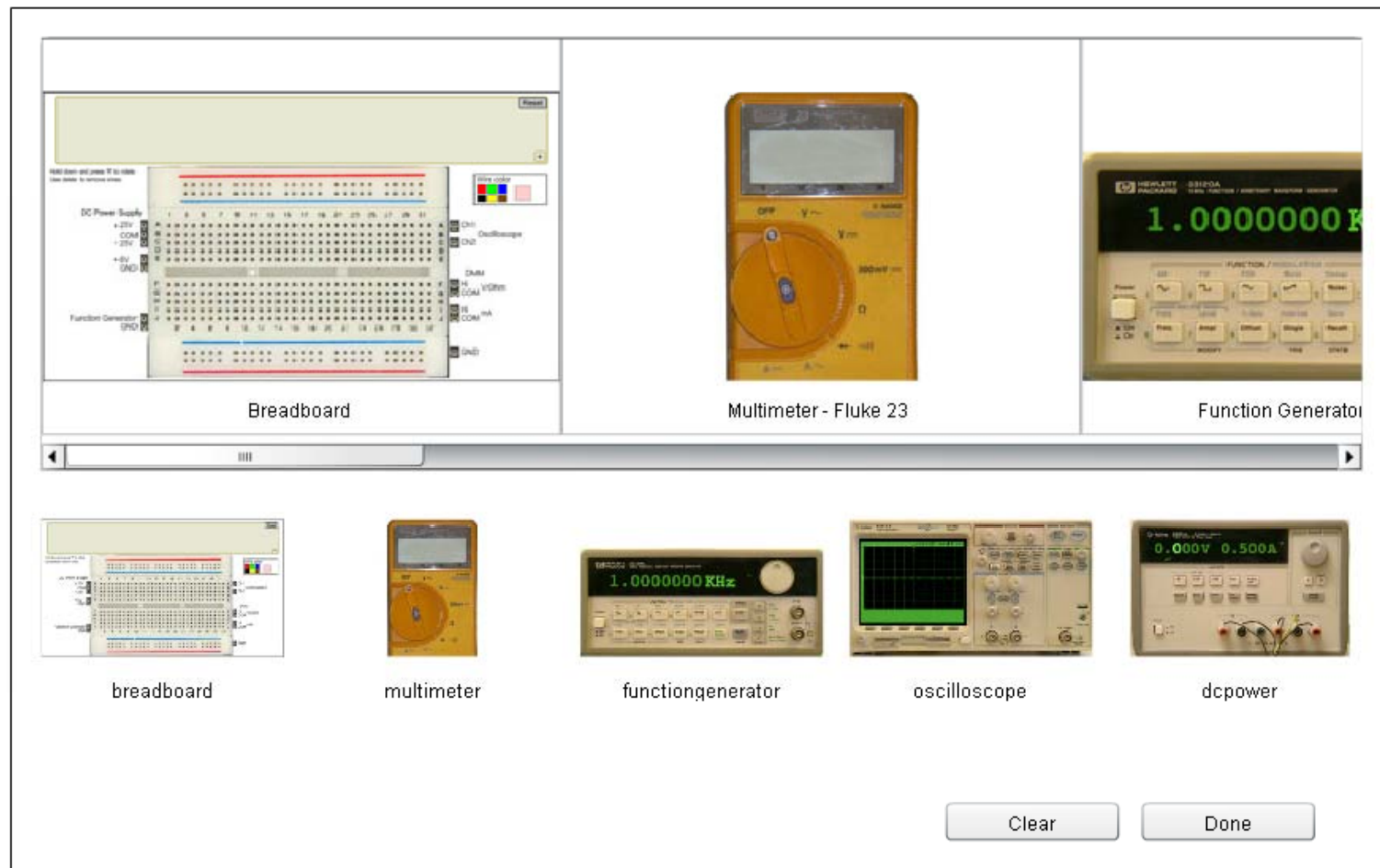
Om du har frågor om hemsidan eller laboratoriet, kontakta [Administratören](#).

www.bth.se
BLEKINGE TEKNISKA HÖGSKOLA

www.lund.se/Gymnasieskolor/Katedralskolan/

Klicka på
Lab 1 för försök med likström
Lab 2 för försök med växelström

Forberedda experiment:
Lab1
Lab2

Hjälp

Lab 1 Likström

Reset

Hold down and press 'R' to rotate.
Use delete to remove wires.

Wire color

DC Power Supply

+25V
COM
-25V
+6V
GND

Function Generator
GND

Ch1
Ch2
Oscilloscope

DMM

Hi
Lo
V/Ohm
Hi
Lo
mA

GND

Save
Load

Breadboard
Multimeter
DC Power

Perform

Lab 2 växelström

Hold down and press 'R' to rotate.
Use delete to remove wires.

Reset

Wire color

DC Power Supply

+25V
COM
-25V
+6V
GND

Function Generator
GND

Ch1
Ch2
Oscilloscope

DMM

Hi
Lo
V/Ohm

Hi
Lo
mA

GND

Save
Load

Breadboard

Multimeter

Function Generator

Oscilloscope

DC Power

Perform

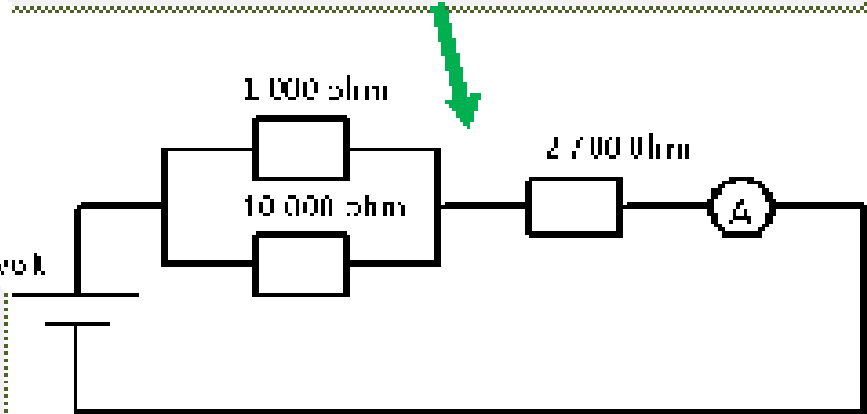
5. Hur laborerar man?

Precis som i ett "hands on" lab

- 1) Koppla kretsen.
- 2) Välj spänning på spänningsaggregatet.
- 3) Ställ in amperemeter respektive voltmeter på lämpligt mätområde för lik eller växelström.
- 4) Tryck på "RUN" (Detta behöver man inte göra på ett hands on lab)
- 5) Läs av amperemeter respektive voltmeter.

1. Circuit in lab instruction manual, lab 1, configured on the breadboard

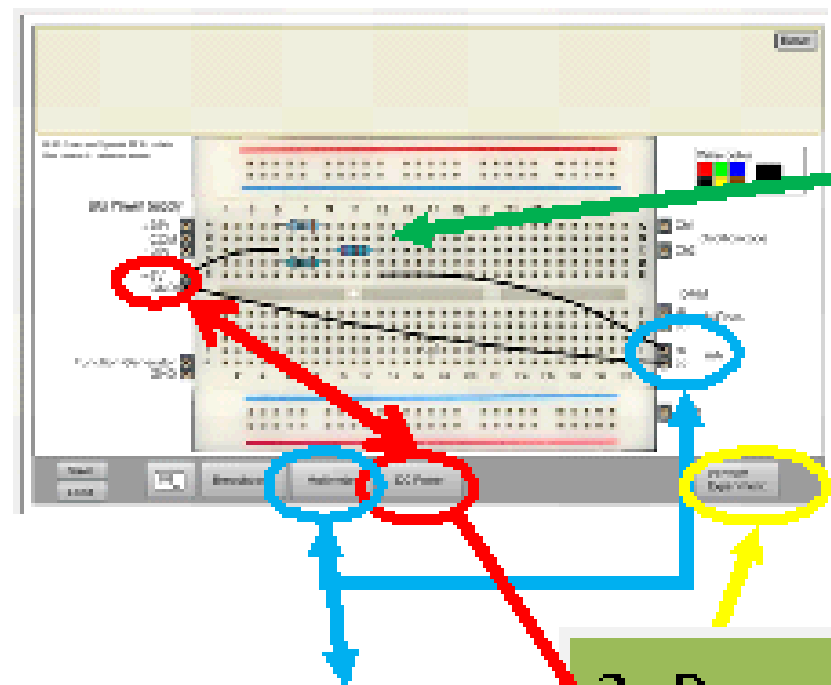
2. DC Power set to 5 volt

3. Run

4. Result on the multimeter

Tack

Lena Claesson

Lärare i fysik, matematik och data
på Katedralskolan i Lund, Stora
Södergatan 22, SE-222 23 LUND
&

Doktorand
ING-AET, Blekinge Institute of
Technology, SE-371 79 Karlskrona

Phone: +46 737 201917

Email: lena.claesson@bth.se

Kristian Nilsson

Doktorand
ING-AET, Blekinge Institute of
Technology, SE-371 79 Karlskrona

Phone: +46 455 385706

Email: kristian.nilsson@bth.se

